ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ CARL OTTO LENZ της 15ης Ιουνίου 1988 *

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Α — Περιστατικά

1. Το ζήτημα που τίθεται με την παρούσα διαδικασία είναι κατά πόσον πρέπει να αποδοθούν στην εταιρία Frydendahl Pedersen A/S, προσφεύγουσα, οι εισαγωγικοί δασμοί που κατέβαλε, ενώ δεν αμφισβητείται ότι οι δασμοί αυτοί δεν έπρεπε να καταβληθούν.

2. Στις 28 Σεπτεμβρίου 1984, η προσφεύγουσα ζήτησε από ένα δανικό τελωνείο την απόδοση των εισαγωγικών δασμών που κατέβαλε για δίκτυα αλιείας, για την περίοδο από 8 Οκτωβρίου 1980 μέχρι 14 Ιουνίου 1984, ήτοι 1 756 932 DKR, επιπλέον τους τόκους. Η προσφεύγουσα θεωρούσε ότι το εν λόγω τελωνείο είχε ερμηνεύσει εσφαλμένα τις σχετικές κοινοτικές διατάξεις.

3. Στις 11 Ιουνίου 1986, οι δανικές αρχές υπέβαλαν το φάκελο στην Επιτροπή, καθής στην προκειμένη υπόθεση, προκειμένου να λάβουν έγκριση για την επιστροφή των εισπραχθέντων δασμών.

4. Η αίτηση αυτή περιήλθε στην καθής στις 19 Ιουνίου 1986.

5. Στις 12 Σεπτεμβρίου 1986, η υπόθεση εξετάσθηκε από την Επιτροπή Τελωνειακών Ατελειών, μετά δε την εξέταση αυτή, η καθής θεώρησε ότι χρειαζόταν περισσότερες πληροφορίες. Κατά συνέπεια, με τηλετύπημα της 7ης Οκτωβρίου 1986 κάλεσε τις δανικές αρχές να αποσύρουν το φάκελο και να παράσχουν στην Επιτροπή συμπληρωματικές πληροφορίες. Οι δανικές αρχές συμμορφώθηκαν με την αίτηση αυτή και στις 28 Οκτωβρίου 1986 υπέβαλαν για δεύτερη φορά το φάκελο στην καθής.

6. Στις 26 Φεβρουαρίου 1987, η καθής έλαβε την επίδικη απόφαση (REM: 29/86), απευθυνθείσα στη δανική κυβέρνηση, με την οποία έκρινε ότι η απόδοση των αναφερομένων εισαγωγικών δασμών δεν ήταν δικαιολογημένη.

7. Κατά συνέπεια, η *προσφεύγουσα* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την απόφαση αυτή,

— να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

* Μετάφραση από τα γερμανικά.

8. Η *καθής* ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή και να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

9. Τα επιχειρήματα των διαδίκων μνημονεύονται στις παρατηρήσεις μου, κατά το μέτρο που αυτό παρίσταται αναγκαίο. Κατά τα λοιπά, παραπέμπω στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

Β — Παρατηρήσεις

10. Η προσφεύγουσα ζητεί να ακυρωθεί η απόφαση την οποία η καθής απηύθυνε στο Βασίλειο της Δανίας και κατά την οποία η απόδοση των εισαγωγικών δασμών που κατέβαλε η προσφεύγουσα δεν δικαιολογείται. Εφόσον η απόφαση αφορά την προσφεύγουσα άμεσα και ατομικά, η προσφυγή είναι παραδεκτή κατά το άρθρο 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΟΚ.

11. Καταρχάς επιθυμώ να τονίσω ακόμη μια φορά ότι σύμφωνα με τον τίτλο ΙΙ Α των προκαταρκτικών διατάξεων του ΚΔ, οι εισαγωγικοί δασμοί των οποίων την απόδοση ζητεί η προσφεύγουσα *δεν έπρεπε να είχαν καταβληθεί*, λόγω του ότι είχε αποφασισθεί η αναστολή των δασμών. Επομένως, το μόνο ζήτημα που μένει να εξετασθεί είναι κατά πόσον οι *προϋποθέσεις* για την απόδοση των δασμών αυτών συντρέχουν.

12. Για την εξέταση των λόγων που επικαλείται η προσφεύγουσα, θεωρώ προτιμότερο να ακολουθήσω διαφορετική σειρά από εκείνη της προσφυγής και πρωτίστως θα εξετάσω αν η επίδικη απόφαση δεν ήταν άκυρη λόγω υπερβάσεως των προβλεπόμενων προθεσμιών.

13. 1. *Επί των προθεσμιών που προβλέπονται με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1575/80 της Επιτροπής*

14. Το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1575/80[1] της Επιτροπής, το οποίο, δυνάμει των άρθρων 12 και 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3799/86[2] της Επιτροπής της 12ης Δεκεμβρίου 1986, ίσχυε μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1986, όριζε τα εξής:

« Εάν η Επιτροπή δεν λάβει την απόφασή της μέσα στην προβλεπόμενη στο άρθρο 5 προθεσμία (δηλαδή τέσσερις μήνες από την ημέρα παραλαβής της αίτησης)[3] ή δεν κοινοποίησε καμία απόφαση στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μέσα στην προβλεπόμενη στο άρθρο 6 προθεσμία, η αρχή της αποφάσεως [η αρμόδια για τη λήψη αποφάσεως αρχή] δίνει ευνοϊκή συνέχεια στην αίτηση του ενδιαφερομένου. »

15. Δεδομένου ότι οι δανικές αρχές, κατ' εφαρμογή του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1575/80, υπέβαλαν την υπόθεση στην καθής στις 19 Ιουνίου 1986, η απόφαση για την υπόθεση αυτή έπρεπε επομένως, δυνάμει του άρθρου 7 του εν λόγω κανονισμού, να είχε ληφθεί το αργότερο στις 18 Οκτωβρίου 1986.

1 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 1575/80 της Επιτροπής της 20ής Ιουνίου 1980, περί καθορισμού των διατάξεων εφαρμογής του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου « περί της επιστροφής ή της διαγραφής των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών », ΕΕ ειδ.έκδ. 03/029, σ. 73.

2 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 3799/86 της Επιτροπής της 12ης Δεκεμβρίου 1986, που καθορίζει τις διατάξεις εφαρμογής των άρθρων 4α, 6α, 11α και 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου περί της επιστροφής ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή της διαγραφής χρέους εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών, ΕΕ 1986, L 352, σ. 19.

3 — Στη διατύπωση που προέκυψε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 945/83 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 1983, ΕΕ 1983, L 104, σ. 14.

και να κοινοποιηθεί στο κράτος μέλος πριν από τις 18 Νοεμβρίου 1986.

16. Εφόσον η απορριπτική απόφαση της καθής ελήφθη μόλις στις 27 Φεβρουαρίου 1987, μπορούσε να είναι παράνομη, πρώτον, για παράβαση του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1575/80 της Επιτροπής.

17. Επί του σημείου αυτού, η καθής ισχυρίζεται ότι οι κανόνες ως προς τις προθεσμίες που καθιερώνονται με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1575/80 απεδείχθησαν ελάχιστα ικανοποιητικοί σε ορισμένες περιπτώσεις. Γι' αυτόν το λόγο, αντικαταστάθηκαν από νέους κανόνες, με τους οποίους η προθεσμία αυτή ορίστηκε καταρχήν σε έξι μήνες, εξάλλου δε προβλέπεται διακοπή της προθεσμίας σε περίπτωση που η Επιτροπή ζητεί περαιτέρω πληροφορίες.

18. Για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΟΚ) 1575/80, είχε καθιερωθεί μια πρακτική σύμφωνα με την οποία εκαλείτο το κράτος μέλος, το οποίο είχε υποβάλει την αίτηση, να την αποσύρει και να την υποβάλει εκ νέου, προκειμένου να αρχίσει να τρέχει νέα προθεσμία.

19. Θεωρώ, όπως και η προσφεύγουσα, ότι μια τέτοια μέθοδος δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Οι διατάξεις των άρθρων 5 και 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1575/80 αποβλέπουν στο να εξασφαλίσουν στον ενδιαφερόμενο τη ρύθμιση της νομικής του καταστάσεως εντός μικρής λογικώς προθεσμίας. Η δυνατότητα παρατάσεως ή διακοπής της προθεσμίας αυτής δεν προβλέπεται.

20. Επειδή η καθής έκρινε ότι η προθεσμία των *τριών μηνών* που προβλεπόταν στην αρχική διατύπωση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1575/80 δημιουργούσε δυσχέρειες, *παρέτεινε* την προθεσμία αυτή *σε τέσσερις μήνες* με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 945/83. Στις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού αυτού, η Επιτροπή ανέφερε ότι, μεριμνώντας για τη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ των συμφερόντων της διοίκησης και των συμφερόντων των ενδιαφερομένων, έπρεπε η παράταση αυτή να είναι περιορισμένη και η προθεσμία ορίστηκε σε τέσσερις μήνες. Η καθής είχε την υποχρέωση να τηρήσει την ισορροπία αυτή, η οποία καθορίστηκε με κανονισμό, εφόσον ο κανονισμός εξακολουθούσε να ισχύει. Είναι αληθές ότι είχε τη δυνατότητα, κατ' εφαρμογή του άρθρου 25, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 [4], να τροποποιήσει τη διοικητική διαδικασία και τους κανόνες ως προς τις προθεσμίες, όπως είχε αρμοδιότητα, πράγμα που έπραξε εν συνεχεία με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3799/86. Οπωσδήποτε, πριν από την τροποποίηση αυτή των κανόνων διαδικασίας, η καθής είχε την υποχρέωση να εφαρμόσει τις ισχύουσες διατάξεις. Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι ζητείται από κράτος μέλος να αποσύρει την αίτησή του και να την υποβάλει εκ νέου, προκειμένου να μη αναπτύξουν τα αποτελέσματά τους οι κανόνες περί προθεσμιών που προβλέπονται υπέρ του ενδιαφερομένου, φαίνεται ως απαράδεκτη πρακτική αποβλέπουσα στην καταστρατήγηση των διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) 1575/80.

21. Δεδομένου ότι η επίδικη απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 1987 δεν μπορεί να θεωρηθεί ούτε ως ανάκληση σιωπηρής ευνοϊκής αποφάσεως, καθόσον δεν περιλαμβάνει καμιά ένδειξη ως προς την ύπαρξη μιας τέτοιας αποφάσεως ούτε καμιά εξήγηση ως προς το ζήτημα της ανάκλησης, πρέπει για τους προαναφερθέντες λόγους η προσφυγή να κριθεί βάσιμη εν πάση περιπτώσει. Επομένως, οι άλλοι λόγοι ακυρώσεως που επικαλείται η προσφεύγουσα θα εξετασθούν μόνον επικουρικώς.

4 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουλίου 1979, περί της επιστροφής ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή της διαγραφής χρέους εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών, ΕΕ ειδ.έκδ. 11/015, σ. 162.

2. *Επί της επιστροφής των εισαγωγικών δασμών κατ' εφαρμογή του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79*

22. Ρητή απόφαση της ίδιας της καθής έπρεπε να ορίζει ότι οι δασμοί που κατέβαλε η προσφεύγουσα έπρεπε να επιστραφούν.

23. Βάσει του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79, *επιτρέπεται* επιστροφή ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή διαγραφή χρέους εισαγωγικών δασμών *σε καταστάσεις που ανακύπτουν από ιδιαίτερες συνθήκες* για τις οποίες δεν υπήρξε καμία αμέλεια ή δόλος από μέρους του ενδιαφερομένου.

24. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι η αναστολή των δασμών για τα δίκτυα αλιείας τα οποία εισήγε η προσφεύγουσα δεν αναφερόταν στην αρχική δανική διατύπωση του κοινού δασμολογίου, αλλά μόνον στη διατύπωση που άρχισε να ισχύει από το 1978, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί η ύπαρξη ιδιαιτέρων συνθηκών. Σε τελική ανάλυση, αυτή η ελλιπής γλωσσική διατύπωση, για την οποία φέρει ευθύνη η Κοινότητα, οδήγησε τις δανικές τελωνειακές αρχές στην εσφαλμένη ερμηνεία του κοινού δασμολογίου.

25. Επιπλέον, εφόσον η καθής υποχρεούται, δυνάμει του άρθρου 155 της Συνθήκης ΕΟΚ, να μεριμνά για την εφαρμογή των διατάξεων της εν λόγω Συνθήκης, καθώς και των διατάξεων που θεσπίζονται δυνάμει της εν λόγω Συνθήκης από τα κοινοτικά όργανα, όφειλε, το αργότερο το 1977, δηλαδή από τη στιγμή που διαπίστωσε ότι η δανική απόδοση του κοινού δασμολογίου ήταν εσφαλμένη και από τη στιγμή που διορθώθηκε, να πληροφορήσει ρητώς τις δανικές αρχές και, ενδεχομένως, να παρέμβη μέσω της διαδικασίας κατά παραβάσεως κράτους ώστε να εξασφαλίσει την ορθή εφαρμογή του κοινού δασμολογίου στη Δανία. Το γεγονός ότι η καθής απέφυγε να το πράξει πρέπει επίσης να θεωρηθεί ως « ιδιαίτερη συνθήκη » υπό την έννοια του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79.

26. Περαιτέρω, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η προσφεύγουσα επέδειξε *αμέλεια*. Μολονότι το κοινό δασμολόγιο περιελάμβανε, κατά το χρόνο που είχαν εισπραχθεί οι δασμοί που πρέπει να επιστραφούν, όπως και ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2695/77 [5], ορθή διατύπωση περιλαμβανομένης και της δανικής αποδόσεως, δεν μπορεί να προσάπτεται στην προσφεύγουσα ότι στηρίχθηκε στις δανικές διατάξεις οι οποίες δεν ανέφεραν την αναστολή των σχετικών δασμών. Κατά την άποψή μου, η προσφεύγουσα δικαίως μπορούσε να πιστέψει ότι οι εθνικοί κανόνες επαναλάμβαναν ορθά τις δασμολογικές διατάξεις του ισχύοντος κοινοτικού δικαίου, περισσότερο δε καθόσον οι εν λόγω κανόνες δεν είχαν ποτέ επικριθεί από την καθής.

27. Επίσης, κρίνεται απορριπτέο το επιχείρημα της καθής ότι δεν μπορούσε να γίνει δεκτή αίτηση της προσφεύγουσας για επιστροφή των δασμών λόγω του ότι αυτή ουδέποτε υπέβαλε ρητή *αίτηση απαλλαγής*. Η μεγάλη αλληλογραφία που έχει ανταλλαγεί μεταξύ της προσφεύγουσας και των δανικών αρχών και την οποία η πρώτη προσκόμισε στο Δικαστήριο, συνιστά, τουλάχιστον έμμεσα, αίτηση απαλλαγής. Ούτε μπορεί να προσάπτεται στην προσφεύγουσα το γεγονός ότι στις επιστολές αυτές δεν γίνεται ρητή αναφορά στις προκαταρκτικές διατάξεις του κοινού δασμολογίου

5 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 2695/77 της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 1977, περί καθορισμού των όρων από τους οποίους εξαρτάται η εισαγωγή προϊόντων που προορίζονται για ορισμένες κατηγορίες αεροδυνάμων ή πλοίων με το ευεργέτημα ευνοϊκού δασμολογικού καθεστώτος, ΕΕ ειδ.έκδ. 02/004, σ. 226.

ούτε στους δύο κανονισμούς που λαμβάνει υπόψη η Επιτροπή, τους κανονισμούς (ΕΟΚ) 1535/77 και 2695/77, των οποίων οι συνδυασμένες διατάξεις μόνον καταλήγουν σε απαλλαγή. Τελικά, ούτε η ίδια η καθής ανέφερε, στην επίδικη απόφασή της της 27ης Φεβρουαρίου 1987, το σύνολο των διατάξεων στις οποίες έπρεπε να στηρίζεται η αίτηση απαλλαγής: πράγματι, γίνεται μνεία μόνον του κανονισμού (ΕΟΚ) 2695/77, ενώ η ανάγκη για την υποβολή αιτήσεως προκύπτει από το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1535/77.

28. Κατά συνέπεια, ακόμη και βάσει ρητής εφαρμογής του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79, οι εισαγωγικοί δασμοί που κατέβαλε η προσφεύγουσα πρέπει να επιστραφούν. Πράγματι, αν ληφθεί υπόψη η ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων για τις οποίες ευθύνεται η Κοινότητα, η καθής δεν διαθέτει πλέον κανένα περιθώριο εκτιμήσεως. Εξάλλου, αυτό δεν έρχεται σε αντίφαση προς την απόφαση του Δικαστηρίου, της 12ης Μαρτίου 1987, στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 244 και 245/85 [6]. Είναι αληθές ότι με την απόφαση αυτή το Δικαστήριο έκρινε ότι η προσφεύγουσα μπορούσε «να επικαλεστεί λυσιτελώς μόνο λόγους με τους οποίους επιδιώκεται να καταδειχθεί ... η ύπαρξη ιδιαίτερων συνθηκών ..., και όχι λόγους με τους οποίους επιδιώκεται να καταδειχθεί η έλλειψη νομιμότητας της απόφασης», και ότι «τα σφάλματα ή οι ενδεχόμενες παραλείψεις των διοικητικών αρχών δεν μπορούν να επιτρέψουν την εφαρμογή της γενικής ρήτρας επιεικίας που προβλέπει το άρθρο 13, πρώτη παράγραφος, του κανονισμού 1430/79 παρά μόνον όταν τα σφάλματα αυτά ή οι παραλείψεις είχαν ως αποτέλεσμα να υποστεί ο επιχειρηματίας οικονομική επιβάρυνση κατά της οποίας δεν μπορεί να ζητήσει έννομη προστασία» [7].

6 — Απόφαση της 12ης Μαρτίου 1987 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις 244 και 245/85, Cerealmangimi SpA και λοιποί κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 1303.

7 — Σκέψεις 13 και 17.

29. Εντούτοις, οι αρχές αυτές δεν μπορούν να έχουν εφαρμογή εν προκειμένω. Τελικά, τα μέρη στην εθνική διοικητική διαδικασία δεν είχαν κανέναν λόγο να προσφύγουν στα δικαστήρια ως προς τη νομιμότητα της επιβολής των εισαγωγικών δασμών, δεδομένου ότι και τα δύο μέρη στηρίζονταν σε εσφαλμένη ερμηνεία του κοινού δασμολογίου, η οποία ήταν αποτέλεσμα της αρχικής πλημμελούς αποδόσεώς του και εξακολούθησε ακόμη να αντανακλάται στη διοικητική πρακτική μετά το 1978. Κατά συνέπεια, εφόσον η προσφεύγουσα δεν είχε επαρκείς λόγους για να προσβάλει τις εν λόγω τελωνειακές αποφάσεις, η κατάστασή της συγκρίνεται στην πράξη με εκείνη του επιχειρηματία ο οποίος δεν διαθέτει κανένα μέσο έννομης προστασίας.

3. *Επί της νομικής θεμελιώσεως της επίδικης αποφάσεως*

30. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η απόφαση της καθής, η οποία, όπως αναφέρεται στο κείμενό της, λήφθηκε βάσει των κανονισμών (ΕΟΚ) 3069/86 του Συμβουλίου [8] και (ΕΟΚ) 3799/86 της Επιτροπής, στηριζόταν σε απρόσφορη νομική βάση, διότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3069/86 του Συμβουλίου δεν είχε εφαρμογή στις αιτήσεις που είχαν υποβληθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 1987. Η καθής αντιτάσσει σ' αυτό ότι, όπως προκύπτει σαφώς από την επίδικη απόφαση, εξέτασε την περίπτωση της προσφεύγουσας ενόψει των παλαιών κανόνων· η μνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 3069/86 του Συμβουλίου απέβλεπε αποκλειστικά στο να αναφέρει την τελευταία χρονολικώς τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79.

8 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 3069/86 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 1986, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 περί της επιστροφής ως αχρεωστήτως εισπραχθέντων ή της διαγραφής χρέους των εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών, ΕΕ 1986, L 286, σ. 1.

31. Αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3799/86 της Επιτροπής εκδόθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3069/86, αυτός όμως ο τελευταίος κανονισμός, βάσει του άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, έχει εφαρμογή μόνον, όσον αφορά τις αναφερόμενες εν προκειμένω διατάξεις, στις αιτήσεις επιστροφής που υποβλήθηκαν στις αρμόδιες αρχές από 1ης Ιανουαρίου 1987, ορθώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι διατάξεις που αναφέρονται ως νομική βάση ήταν ο βασικός κανονισμός του Συμβουλίου σε διατύπωση η οποία δεν είχε ακόμη εφαρμογή, καθώς και ένας κανονισμός της Επιτροπής που δεν είχε ούτε αυτός εφαρμογή. Επομένως, η διατύπωση της απόφασης δεν αντιστοιχεί στην επιχειρηματολογία της καθής, ότι η επίδικη απόφαση ελήφθη, στην πραγματικότητα, βάσει των διατάξεων που ίσχυαν προηγουμένως.

32. Εν πάση περιπτώσει, η από 26 Φεβρουαρίου 1987 απόφαση της καθής στηρίζεται είτε σε εσφαλμένη νομική βάση είτε στηρίζεται σε πρόσφορη νομική βάση, χωρίς όμως να την αναφέρει. Δεν νομίζω ότι είναι αναγκαίο να επιλυθεί το ζήτημα αυτό, καθόσον και στις δύο περιπτώσεις υπάρχει παράβαση του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΟΚ. Σε τελική ανάλυση, η διάταξη αυτή επιβάλλει όπως οι πράξεις της Κοινότητας περιλαμβάνουν έκθεση των λόγων που οδήγησαν το κοινοτικό όργανο να τις θεσπίσει, κατά τρόπο που να επιτρέπει στο Δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχό του, καθώς και τόσο στα κράτη μέλη όσο και στους ενδιαφερόμενους πολίτες να γνωρίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα κοινοτικό όργανα εφάρμοσαν τη Συνθήκη[9]. Ο κανόνας αυτός πρέπει, κατά μείζονα λόγο, να εφαρμόζεται όταν πρόκειται για επιχειρηματίες οι οποίοι δεν μετείχαν στο σύνολο της διοικητικής διαδικασίας που προηγήθηκε της απόφασης.

9 — Βλέπε απόφαση της 7ης Ιουλίου 1981 στην υπόθεση 158/80, Rewe- Handelsgesellschaft Nord mbH και λοιποί κατά Hauptzollamt Kiel, Συλλογή 1981, σ. 1805 και απόφαση της 26ης Μαρτίου 1987 στην υπόθεση 45/86, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή 1987, σ. 1805.

33. Η επίδικη όμως απόφαση δεν ανταποκρίνεται στις προαναφερθείσες απαιτήσεις.

4. *Επί του κύρους του κανονισμού (ΕΟΚ) 3799/86 της Επιτροπής*

34. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3799/86 της Επιτροπής είναι άκυρος καθόσον εφαρμόζεται *αναδρομικά* σε όλες τις αιτήσεις για τις οποίες δεν ελήφθη απόφαση την 1η Ιανουαρίου 1987. Αντίθετα, η καθής θεωρεί ότι ο κανονισμός αυτός δεν έχει αναδρομικό αποτέλεσμα.

35. Εφόσον ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3799/86 της Επιτροπής εκδόθηκε βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) 1430/79 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3069/86, ο οποίος, όπως ανέφερα ήδη, ορίζει στο άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, ότι οι *νέες* διατάξεις, *καθοριστικές εν προκειμένω*, έχουν εφαρμογή στις αιτήσεις επιστροφής ή διαγραφής εισαγωγικών ή εξαγωγικών δασμών που υποβλήθηκαν στις αρμόδιες αρχές από την 1η Ιανουαρίου 1987, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο κανονισμός (ΕΟΚ) 3799/86 της Επιτροπής δεν εφαρμόζεται στις αιτήσεις που αναφέρει το άρθρο 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΟΚ) 3069/86 του Συμβουλίου. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι ο κανονισμός αυτός έχει αναδρομικά αποτελέσματα, η δε επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας επί του σημείου αυτού πρέπει να απορριφθεί.

Γ — Συμπέρασμα

36. Επομένως, υπό το φως των προηγουμένων, προτείνω στο Δικαστήριο να αποφανθεί ως εξής:

1) Η απόφαση της Επιτροπής της 26ης Φεβρουαρίου 1987 (REM: 29/86 πρέπει να ακυρωθεί.

2) Η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά έξοδα.